

Bemærkninger til forslaget

Efter den klare anvisning vedrørende kandidat-udvælgelse, der findes i valglovens § 47, stk. 1, nr. 3 (bilag 1), er det uden for enhver diskussion, at SFs mandat i Søndre storkreds ved valget den 8. december 1981 tilfalder partilistens nr. 2, Bjarne Jensen, hvis man følger lovens bogstav.

Under sagens udførlige behandling i udvalget til valgs prøvelse gennem mere end 4 måneder er der ikke fremkommet noget, som kan berettige til at anvende en anden fremgangsmåde end den, der er foreskrevet i valgloven.

Dette er det afgørende i denne sag. For så vidt er den ganske ukompliceret.

Da der imidlertid undervejs er inddraget alle mulige andre forhold end lige netop lovens klare og entydige tekst, skal sagsforløbet og de fremlagte momenter kort resumeres og kommenteres.

Resumé af sagsforløbet

1) I de første 9 dage efter valget anser indenrigsministeriet (ligesom Københavns kommune) Bjarne Jensen for valgt. Dette er helt i overensstemmelse med valglovens klare ordlyd, som foreskriver, at stemmeoverføringen begynder med overføring af stemmerne fra den kandidat, der har det laveste antal stemmer (Rahbæk Møller).

Den 10. dag meddeler ministeriet, at man nu anser Rahbæk Møller for valgt, idet man først har overført »Andre partistemmer« til ham som listens nr. 1, uagtet at noget sådant ikke er foreskrevet i loven.

2) I betænkningen fra det midlertidige udvalg til valgs prøvelse, som omdeles den 22. december 1981 lidt før kl. 12, gives der ingen begrundelse for fremgangsmåden. Betænkningen henviser til et notat, som dog kun redegør for beregningsteknikken, men ikke giver nogen begrundelse eller redegørelse for lovgrundlaget.

Under debatten i tinget, om begynder samme dag kl. 13, efterlyser vi en sådan redegørelse for lovgrundlaget, idet vi påviser, at man ikke har fulgt den i valgloven foreskrevne frem-

gangsmåde. Udvalgsformanden (Tastesen) indrømmer, at der ikke i det foreliggende materiale er givet »en tilstrækkelig begrundelse« for ministeriets fremgangsmåde (og det var ingen overdrivelse, for enhver kan ved selsyn konstatere, at der ikke var givet bare antydningen af en begrundelse).

3) Under debatten blev der efterhånden givet nogle oplysninger, som bibragte tinget det indtryk, at den første fremgangsmåde var lovstridig, og at den nu anvendte fremgangsmåde var i overensstemmelse med den hidtil godkendte praksis:

Tastesen (om ministeriets oprindelige fremgangsmåde):

»Det viste sig at være i *strid med* valglovens bestemmelse.«

Indenrigsministeren:

»Jeg vil gerne give den rent faktiske oplysning, at i forbindelse med opgørelsen af valgene i 1973, 1975 og 1977 har indenrigsministeriet fulgt den samme praksis, som er anvendt i dette tilfælde.«

Det var på denne baggrund og efter løfte om, at sagen ville blive taget op i det faste udvalg til valgs prøvelse, at tingets flertal afviste VS' ønske om fornyet udvalgsbehandling og godkendte mandatene efter udvalgets indstilling.

4) Påstanden om, at den fremgangsmåde, som førte til valg af Bjarne Jensen, skulle være »i strid med valglovens bestemmelse«, vil ingen længere opretholde. Tværtimod blev det hurtigt erkendt af ministeriet, at efter lovens *bogstav* er Bjarne Jensen valgt. Man har derefter samlet bestræbelserne om at vise, at loven *kan* fortolkes til fordel for den anden fremgangsmåde, og at valget af Rahbæk Møller er bedre i overensstemmelse med lovens *ånd*.

5) Da ministeriets fremgangsmåde umuligt kan indfortolkes i valglovens meget klare ordlyd, har man i stedet hævdet, at lovgiverne i 1945 ikke var opmærksomme på det særlige problem med »Andre partistemmer«. (Dette til trods for, at begrebet »Andre partistemmer«